

**AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3213/2015. (XI. 10.) AB VÉGZÉSE****alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

**Az Alkotmánybíróság a Kúria mint fülvizsgálati bíróság Mfv.III.10.302/2014/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.**

**Indokolás**

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján az alkotmánybírárságról szóló 2011. évi CLl. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján 2015. május 8-án alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Kúria mint felülvizsgálati bíróság 2014. február 2-án kelt és a részére 2015. március 4-én kézbesített Mfv.III.10.302/2014/4. számú ítélete ellen, amely hatályában fenntartotta a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.M.607/2013/4. számú ítéletét.
- [2] Az indítványozó a bírói döntések alaptörvény-ellenességét állította, és azok, valamint a közigazgatási eljárás során meghozott határozatok megsemmisítését kezdeményezte arra hivatkozással, hogy azok sértik az Alaptörvény XVII. cikk (3) bekezdésében és a XIX. cikkében foglalt jogait.
- [3] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárásban megállapított tényállás szerint az indítványozó 2013. március 1. napján kérelmet terjesztett elő a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságánál korhatár előtti ellátás megállapítása iránt. A nyugdíjbiztosítási igazgatóság a 2013. július 17. napján kelt IX-L-506/3894-16/2013. számú határozatával az indítványozó (felperes) kérelmét elutasította azzal az indokolással, hogy az igénylő a korhatár előtti ellátás igénybevételéhez szükséges életkort nem töltötte be. Az indítványozó által beszámítani kért időt nem ismerte el karkedvezményre jogosító időként, mivel a betöltött munkaköre a karkedvezményre jogosító munkakörök jegyzékében nem szerepelt. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Hatósági Főosztálya az elsőfokú határozatot a 2013. szeptember 9-én kelt ONYF-055/03031-20/2013. számú határozatával helybenhagyta.

- [4] Az indítványozó társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránt benyújtott keresete alapján eljáró Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2014. február 19-én kelt 1.M.607/2013/4. számú ítéletével a keresetet elutasította. Rámutatott, hogy a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) perrel érintett időszak szempontjából irányadó, 2011. december 31. napjáig hatályos 8. § (1) bekezdése szerint, aki a szervezet fokozott igénybevételével járó, továbbá az egészségre különösen ártalmas munkát végez, kordedvezményben részesül. A kordedvezményre – 2012. december 31. napjáig – a 2006. december 31-én hatályos rendelkezések szerinti munkakörök (munkahelyek) jogosítottak. A Tny. végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 2006. december 31. napjáig hatályos 2. §-ának (1) bekezdése szerint a kordedvezményre jogosító munkakörök (munkahelyek) jegyzékét az 1. számú melléklet tartalmazta. A Korm. rendelet 2. § (5) bekezdése azt is kimondta, hogy a kordedvezményre jogosító munkakörök (munkahelyek) jegyzékében felsorolt munkaköri meghatározásokat kiterjesztően értelmezni nem lehet. Az abban használt meghatározástól eltérő megjelölésű munkakört csak akkor lehet kordedvezményre jogosító munkakörnek tekinteni, ha az eltérő megjelölés a jegyzékben felsorolt munkakörnek szűkített meghatározása, vagy az eltérés csak az elnevezésben mutatkozik, maga a munkakör – a munkaköri leírásból megállapíthatóan – a jegyzékben felsorolt munkakörrel azonos.
- [5] A bíróság döntését azzal indokolta, hogy az indítványozó (felperes) által ellátott munkakör nem szerepelt a Korm. rendelet 1. számú mellékletében és az sem nyert igazolást, hogy veszélyes, az emberi szervezetre gyakorolt fokozott terheléssel járó munkakört töltött volna be.
- [6] Az indítványozó (felperes) felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben azt kifogásolta, hogy a munkaügyi bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a társadalombiztosítási szervek a tényállást nem tárták fel kellő körültekintéssel, az általa megjelölt körülményeket, a köztudomású tényeket figyelmen kívül hagyták, és emiatt megalapozatlan következtetésre jutottak. A Kúria ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta azzal az indokolással, hogy a felperes nem tudott megjelölni olyan, a Korm. rendeletben szereplő munkakört, amely az általa betöltött valamely munkakörrel – megnevezésében vagy akár tartalmában – megegyezik, ezért a jogosultság tisztázása érdekében további bizonyítás elrendelésére nem volt ok. A Kúria kiemelte, hogy a bíróság helyesen mutatott rá arra is, hogy a felperes által köztudomású tényként felhozottak a kedvezményre való jogosultságot nem alapozzák meg.

- [7] Az indítványozó szerint a jogosultság megállapítása szempontjából nem a munkakör megnevezésének, hanem a ténylegesen ellátott munkakörnek van jelentősége. Ezért a hatóságoknak, illetve a bíróságnak a felperes által ellátott munkakörök egészségre ártalmasságát alátámasztó köztudomású tényeket értékelniük kellett volna, és ennek megfelelően további bizonyítást kellett volna lefolytatni arra vonatkozóan, hogy a felperes által betöltött munkakör a jogszabályban felsorolt munkakörökkel azonos megítélés alá esik-e. Az indítványozó szerint a hatóságok és a bíróságok határozataik meghozatala során a tényállást nem tárták fel kellő körültekintéssel, valamint a bizonyítási eljárás lefolytatását követően a bizonyítékokat nem megfelelően értékelték, illetve az alkalmazandó jogszabályokat tévesen, illetve Alaptörvénybe ütközően értelmezték.
- [8] Az indítványozó kifejtette, hogy a kifogásolt bírósági döntések azért sértik az Alaptörvény XVII. cikk (3) bekezdésében, valamint a XIX. cikkében biztosított jogait, mivel „jogértelmezésükkel” megfosztják az indítványozót „a számára jogszabály által kordedvezmény formájában biztosított védelemtől, szociális biztonságtól, illetve az általa évtizedeken keresztül egészséget súlyosan veszélyeztető környezetben történő munkavégzésért járó jogos ellentételezéstől”.
- [9] 2. Az Abtv. 56. § értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [10] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [11] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a kifogásolt bírói döntésekben foglalt jogértelmezés alaptörvény-ellenességét állította ugyan, de azzal érvelt, hogy a bíróság határozata meghozatala során nem tárta fel kellő körültekintéssel a tényállást, a bizonyítási eljárás lefolytatását követően a bizonyítékokat nem megfelelően értékelték, illetve az alkalmazandó jogszabályt tévesen értelmezte.
- [12] Az indítványozó – a hivatkozott érvelése alapján – valójában a bíróság ítéletének felülmérlegelését kívánja elérni. A tényállás feltárása, a bizonyítékok

mérlegelése és ennek alapján a következtetések levonása a rendes bíróságok feladata, amely önmagában alkotmányossági kérdést nem vet fel.

- [13] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza állandó gyakorlatát, mely szerint „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d)* pontja fogalmazza meg, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. A bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. [...] A bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz azonban nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem eszközének. Miként az Alaptörvény és az Abtv. fent idézett rendelkezéseiből is kiténik, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban azonban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak.” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]; megerősítette: 3114/2015. (VI. 23.) AB végzés, Indokolás [19]}
- [14] Tekintettel tehát arra, hogy az indítványozó nem fejtett ki olyan indokokat, amelyek a bírói döntés alaptörvény-ellenességét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnének fel, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) alapján visszautasította.

Budapest, 2015. október 27.

*Dr. Szívós Mária s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Balsai István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Pokol Béla s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Stumpf István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Varga Zs. András s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1282/2015.

